

ler i Rationalismens tørre Kundskabsmeddelelse, eller i begge disse Grøfter paa een Gang. Vi staar jo ogsaa paa et vanskeligt Stade i saa Henseende, thi naar vi skal tale om Folkelighed, saa ved man ikke, om den skal være dansk eller amerikansk eller begge Dele. Men i alle Tilfælde saa er der noget alment menneskeligt, som ikke kan tilsidesættes uden at føre til en afstumpet Tilværelse.

Det gælder først og fremmest Sjælens Frelse, det er sandt. Vort Jordeliv er usikkert, og naar det er længst er det kort. Men, kort eller langt, saa har vi her vor Plads i Gudsriget paa Jorden, og vi maa tage alle rette Hensyn dertil. Det er gennem og med Gudsrigets Forplantelse og Vækst paa Jorden, at Sjælene beredes for Livet her efter. „I ere Jordens Salt“, „Verdens Lys“, siger Jesus. Men man bliver ikke Salt og Lys ved at tage Afstand fra det jordiske Liv, men derved, at vi interesserer os for det og tager Del i dets Opgaver. Kun Synden skal vi tage Afstand fra. Men al Synd er Uretfærdighed.

Jo, det passer: „Retfærdighed øphøjer et Folk; men Synden er Folkenes Skændsel.“

Er det ikke saa aabenbart i vore Dage, som vi kan forlange? Hvad har Synden paaført Folkene? Krig, Hunger, Pest, Striker og Dyrtid, med Død, Lemlæstelse og Undergang. Disse Kræfter løsladte virker hurtigt og hensynsløst. Man staar næsten lamslaet.

Men Helvedes Porte skal ikke faa Sejr over Guds Menighed. Den er bygget paa den evige Retfærdigheds Klippe. Men Bygningen er ikke endnu fuldført. Den skal naa til Himlen i god Forstand. Dette Maal naas kun ved trofast, udholdende, taalmodigt Arbejde. Kraften og Holdbarheden i dette Arbejde er betinget af Kristus vor Retfærdighed, hans Retfærdighed tilgættede i Troen og gennemført i Livets Arbejdsmark.

Paa et Hjørne af denne Mark ligger det danske Folks Kirker og Skoler, ogsaa Folkehøjskoler. Paa et andet Hjørne ligger vore Skoler herovre. Det er dumt ikke at indrette sin Anstalt efter sin Marks Muligheder og Trang. Men dermed er ikke sagt, at vi ikke kan lære af hinanden. Det almene baade kristelige og menneskelige gælder alle Vegne.

Nogen vil maaske sige, at jeg tager altfor meget med i een Artikel. Maaske. Men jeg har dog ikke nævnt nær alt det, som den danske Folkehøjskole har paa sit Program, om end jeg har søgt at nævne det, der særlig giver den sit Præg. Det er jo netop Historien fra de tidligste til de sildigste Tider, med dens Kræfter, Begivenheder, Lærdomme og Initiativer, man vil oplyse om og gøre Brug af. Det er en vældig vid Mark at hente Stof fra. Der skal stor Kyndighed til at vælge og paa en letfattelig og levende Maade at bruge det indhentede Materiale. Men netop somme af den nordiske Folkehøjskoles Mænd har her vist en usædvanlig Dygtighed. Og Dygtigheden er ikke blot til for at beundres, den er til at lære af og efterstræbe.

Det er let at krybe op paa sin Myretue og bilde sig ind, at man staar paa Toppen af Jorden. Det er der mange blandt os, der gør, og det har saamænd ogsaa mange af Højskolens Mænd gjort. Det er vist ogsaa alment menneskeligt. Men lige dumt er det. „Prøv alle Ting og behold det gode,“ det er her den rette Vejledning. Derimod gælder ærlig, udholdende og trofast Stræben efter Maalet.

Men saa kommer jeg endnu en Gang til min Tekst om Retfærdigheden. Lad os, saa godt vi forstaar det, bedømme hinanden retfærdigt! Lad Indre Mission bedømme Grundtvigianis-

men retfærdigt og omvendt. Lad de to Kirkesamfund med deres Skoler og øvrige Institutioner gøre det samme. Søg at dømme retfærdigt, naar der er Tale om Dansk og Engelsk. Aldrig bliver nogen Opgave løst paa en virkelig god og tilfredsstillende Maade, aldrig naas noget godt og rosverdigt Maal, hvis Retfærdighedens Love tilsidesættes.

Men den rette Retfærdighed er en Tvillingsøster af Kærligheden. Og de lever og virker i Fællesskab. Kærligheden er Drivkraften. Retfærdigheden afstikker Linierne for dens Arbejde. Det vundne Udbytte bliver Kristendommen virkeliggjort i Menneskelivet paa Jord. — Men det nationale da, som den danske Højskole saa stærkt fremhæver? — Ja, det kan heller ikke undværes, enten det saa bliver dansk eller amerikansk. Hele vort Liv er af Gud selv knyttet til Hjemmet, Barndoms hjemmet, Fædrelandet, Himmelhjemmet. Næst Gud findes der intet Ord i Sproget, mig bekendt, som rummer saa stor en Rigdom af Livslykke, som det Ord Hjem. At gøre dette Hjem rigt og skønt i Troen paa ham, som gav det, det er Menneskets største og bedste Opgave. Og dette er, naar alt er sagt, egentlig Højskolens Opgave, Ideal og Maal. Den er ikke ene om denne Opgave, det er sandt. Men den har fundet en særlig Arbejds- mark, de brede Lag, eller maaske bedre, den har forstaaet at dyrke denne Mark paa en særegen Maade. Og dens Resultater er i vort gamle Fædreland iøjnefaldende, og, trods alle Mangler, som hæfter sig ved, hvad vi Mennesker udfører, i det væsentlige smukke og gode. Den er en virkelig Livsmagt, som har baaret Frugt i et kraftigt Folkeliv i Danmark. Den har haft samme Virkning blandt os herovre, saa langt dens Indflydelse er naaet. Den bør ikke lægges paa Hylden.

Højskolens Særpræg er jo det mundtlige Foredrag. Hvilken Magt, der er deri, kender vel bedst vi, som har været under dets Indflydelse. Men den, som ikke kender det mundtlige Foredrags Magt, kender ikke Højskolens bedste Kraft. Det er det særlige Middel, hvormed den formaar at højne de brede Lag til et Liv i Kærlighedens og Retfærdighedens Skønhedsfyldte.

J. K. Jensen.

Racine, Wis.

Mrs. Jens Nelson døde 19. Januar i sit Hjem, 1320 Fremant Court. Hun var 76 Aar, efterlader sig Mand, en Søn, Marius, og en Datter, Martine, og to Brødre, Jens og Julius Poulsen, og en stor Slægt i Danmark.

Moder hed som Pige Karen Margrete, Datter af Poul og Maren Jensen, født Sørup, Taars Sogn, 27. Maj 1843, og i sin tilige Alder, 12 Aar gammel, mistede hun sin Moder. Det var jo et stort Tab, da der var andre smaa Søskende at have Opsyn med. Men Tiden gaar, og Moder blev gift den 28. Marts 1871, og, som man ser, kunde Fader og Moder snart have fejret Guldbryllup, men det opnaaedes ikke. Bryllupsrejsen gik til Amerika, og den 17. April 1871 landede de i Portland, Me.

Den 19. Jan. 1820 gik hun hjem til den evige Hvile, som er beredt for alle Guds Børn, som hun tidlig i sin Ungdom lærte at kende, og som Aarene gik, fik hun mere Kraft og Styrke fra det Høje, hvad der hjalp hende, da det kneb nu i Sygdommen.

Moder var meget taalmodig under sine Lidelser og svære Smarter, og alle, som kom i Berøring med hende, fik et Gudsord med paa Vejen, og saa skulde de love at mødes i Himlen, og hun gav heller ikke op, før de sagde Ja og gav hende Haanden derpaa. Moder havde altid et godt Ord for alle og var

ogsaa afholdt, hvad jo viste sig paa Sygelejet og ved Begravelsen.

Hun blev begravet Torsdag den 22. Jan. Past. C. H. Jensen holdt Ligtaalen i Hjemmet paa Engelsk, da der var flere af Naboerne, som ikke forstaaer Dansk. Efter Sal. Nr. 585 „Aldrig er jeg uden Vaade“ var sunget, oplæste Pastor Jensen som Tekst anden Tim. 4, 7: „I have fought a good fight, I have finished my course, I have kept the faith.“ derefter blev saa sunget „Nearer My God to Thee“, hvorpaa Pastor C. H. Jensen takkede alle Naboer og Venner for deres Godhed og Deltagelse. Liget blev saa ført til Emaus Kirken, hvor den afdøde var en af de ældste Medlemmer. Der blev Salmen 673, „Lyksalig, lykkelig hver Sjæl, som har Fred“, sunget. Teksten var her af Ebr. 4. Kap.: „De formaner til i Troen at holde fast ved Forjættelsen; thi de, som tro, gaa ind til den Hvile, som endnu staar aaben for Guds Folk.“ Og til sidst blev Salmen 651: „O Gud ske Lov! det hjem ad gaar!“ sunget. Paa Mound Cemetery blev Trosbekendelsen fremsagt og „Klokken slaar“ sunget.

Saa kan man sige med Ærlighed, at en af de gamle Piller af Samfundet er gaaet hjem til den evige Hvile. Moder fulgte med i Samfundets Blade, og hvis vi andre ikke fulgte med, saa skulde hun nok vise eller læse for os. I Modgang eller Medgang var hun med vore Blade, og hvis alle var som Moder, vilde vore Blade aldrig dø.

Marius Nelson,

Racine, Wis., 7. Jan. 1920.

Danmark og det danske Folk.

For fire Aar siden begyndte jeg at samle Stof til en større Bog om Danmark. Nu er jeg endelig bleven færdig med Arbejdet; og Bogen vil ligge færdig før Julen eller kort efter. Værket bliver paa omkring 480 store Sider med over 300 Billeder fra Naturen i Danmark, af Bygninger, Mænd og Kvinder, m. m. Bogen er indbundet i mørkerødt Shirting med grøn Ornamentering og Titelvrik i Guld. (En Del af Oplaget vil foreligge med Læderryg og Læderhjørner).

De forskellige Afsnit i Bogen vil blive:

1. Danmarks Tilblivelse.
2. Folket.
3. Vort Modersmaal.
4. Forfatning og Forvaltning.
5. Handel og Omsætning, Industri og Haandværk samt Fiskeri.
6. Redningsvæsenet.
7. Dansk Landbrug før og nu.
8. Andelsbevægelsen i Danmark.
9. Folkekirken.
10. Folkeskolen.
11. Friskolen.
12. Folkehøjskolen.
13. Kunsten i Danmark.
14. Bedre Byggeskik.
15. Bornholm.
16. Møen.
17. Lolland-Falster.
18. Fyn.
19. Sjælland.
20. København.
21. Jylland.
22. Sønderjylland.
23. Danske Nationaldragter.

Til dette kommer Forord, Statistik og Efterskrift. I Shirtingsbind kommer Bogen til at koste \$3.85; i Læder \$5.00.

Det vilde slet ikke have været muligt for mig at paatage mig Udgivelsen af dette Værk, om hvilket jeg tør sige, uden ellers at omtale det nærmere, at det giver fuld Værdi for Prisen, det koster; men ved Boghandler og Forlægger Axel H. Andersen Tilbud om at paatage sig Udgivelsen, blev det muligt for mig at faa det frem.

Han søger nu en Mand eller Kvinde i hver Kred eller Koloni, som mod en rimelig Rabat vil paatage sig Forhandlingen. Det er ikke hans Mening at presse Bogen paa uvillige, men han

mener, at enhver bør stifte Bekendtskab med dette Værk, og han tror, at de fleste vil ønske at eje det. Skriv venligst til ham om nærmere Betingelser.

Folkekirken.

En af Frugterne paa Pietismens Træ var Konfirmationen, som indførtes i Danmark 1726, den var højt skattet i den katolske Kirke, men blev afskaffet af Reformationen, indtil saa Pietisterne atter tog den op i dens protestantiske Form. En anden Frugt var det kongl. Vajsenhus, som blev oprettet 1727 med Franches Vajsenhus for forældreløse Børn i Halle som Forbillede.

Pietismen havde mange gode Sider, den udtørrede ikke Menneskers Følelsesliv saaledes som Ortodoksien; den skabte en Salmesang i Danmark, som aldrig vil dø. I Brorson fik Retningen en Skjald, der maa regnes blandt de bedste, vort Land har haft. Dens stærke Hævdning af Følelseslivet og de fromme Gerninger mødte ret snart sin Modsætning i en snusfornuftig Betragtning af Kristendommens Værdi for Menneskelivet. Hvor Pietisten fældede sin Glædestaarer over at være et Guds Barn, der udmaalte Rationalisten den moralske Værdi af at være et gudfrygtigt Menneske. Hvor Pietisten følte Kristenglæde og saa Guds Godhed, der øvede Rationalisten Dyd og Held. Udtrykkene for Guds Velsignelse omformedes i den smaa borgerlige Stil, derfor er det, at saadanne Ord som Dyd og Held gentages idelig og atter, og hvor de gaar over i Salmesangen, har de en svigtende Evne til at sætte dens Poesi bort. Dette føles stærkt, naar man læser Brorsons herlige Salme „Op al den Ting, som Gud har gjort,“ i dens rationalistiske Bearbejdelse.

„Gik alle Konger frem i Rad i deres Magt og Vælde, De mægted ej det mindste Blad At sætte paa en Nælde.“

Saaledes hedder det i Brorsons Salme, men til rationalistisk Brug er Verset omlavet til at lyde:

„Og kom end alle Kongerne i deres Pragt og Vælde, Ej mindste Straa frembragte de, Et Vinkdem selv kan fælde.“

I Verdenskrigen for Hundrede Aar siden under Napoleon fik Rationalismen sit Banesaar. Friske aandelige Kilder maatte fremvælde for at give de udmaalte Folkeslag nyt Mod og Haab til at leve deres Liv. I Danmark skete den kristelige Vækkelse ved Grundtvig (1783—1872). Hvor man før havde sunget i Konges og Brorsons Salmer, affilet efter den rationalistiske Snag, der begyndte nu Grundtvigs frejdige Salmer at lyde, og der mærkedes en Kristenglæde baade i Salmesangen og i Vidnesbyrdet, som ikke i lange Tider havde været kendt.

Forkyndelsen i Kirkerne samlede sig om det faste Punkt: Troens Ord. Sakramenterne, Daab og Nadver, blev de to Hovedpiller i Kristi Kirke, og hvorvort Grundtvig og hans Disciple altid maatte henvise. Medens Pietisterne kunde glædes og opbygges i deres gudelige Forsamlinger, hvor der blev prædikeret og sunget om Lammets Vunder for Menneskers Brøde, saa følte de grundtvigske Menigheder sig bedst hjemme i Kirkerne, hvor ikke alene Ordet lød og Salmesangen tonede, men hvor Sakramenterne indtog den fremmølgste Plads i Gudstjenesten.

Endelig vakte Grundtvig hos sine Disciple en stærk Følelse for aandelig Frihed, som siden Gang paa Gang har givet sig tilkænde derigennem, at man har sat store Ventilatorer ind i Folkekirken Vægge i Stedet for at nedbryde dens Mure, naar Luftens aandelige talt blev for tung der inde.

Ved Grundloven af 1849 blev Statskirken til Folkekirke, og danske Borgere fik fuld Religionsfrihed, saa de herefter kunde

slutte sig til hvilket Religionssamfund, de vilde, uden at deres borgerlige Rettigheder blev beskaaret derigennem.

Nogle Aar senere end den kirkelige Bevægelse ved Grundtvig fandt der en anden Sted ved Præsten Vilh. Beck (1829—1901). Den grundtvigske Retnings lys Livssyn kunde han ikke finde Hvile i, og han maatte da selv skabe en Retning, da han ikke kunde finde sig tilfreds i nogen af dem der var. Der var i 1853 dannet en Forening for indre Mission i Danmark. Da Vilh. Beck 1861 blev valgt ind i denne Forenings Bestyrelse, omformede han den fuldstændig efter sit Hoved, og den fik Navnet: „Kirkelig Forening for indre Mission i Danmark.“ Der blev nu taget et stort Missionsarbejde op baade gennem Præster og Lægprædikanter, og store Dele af Befolkningen baade i By og paa Land sluttede sig til.

Endelig maa nævnes den tredje Retning, de saakaldte „høj-kirkelige,“ som danner Folkekirken faste Stok og holder sig i dens Højkirke, medens den anser de andre to nævnte Retninger for at have deres Plads i Sideskibene.

William H. Clemmons.
(A. J. Dahm.)

Den i Overskriften nævnte Mand, der siden 1916 har været Staten Nebraskas Skolesuperintendent og i henvend 32 Aar Bestyrer af Normalskolen i Fremont, Nebr., han er ikke mere her i Verden. Han døde under et Besøg i Fremont, 2½ Time efter at han var kommen dertil. Han kom fra en Skolevisitatorstætte til Jernbanestationen i Fremont Kl. 8½ om Aftenen den 9. Januar, og Kl. 11 var han død.

Da Mr. Clemmons har sat et meget godt Eksempel for andre gennem sin Livsførelse, saa tror jeg, at ogsaa dansktalende Læsere kan have godt af at høre noget om ham.

Hans egen Person kan man hverken gavne eller skade ved at fortælle om ham. Den endelige Dom angaaende det aller vigtigste, nemlig Sjælens Tilstand, som beror paa, i hvilket Livsforhold han har staaet til Verdens Frelser og Verdens endelige Dommer, Jesus Kristus, den maa overlades til Gud. Vi Mennesker kan se paa hans Livs Førelse til et godt Eksempel for mange.

Jeg har kendt Clemmons personligt i den Tid, han var Bestyrer af Normalskolen i Fremont, Nebr. Hans Skole opholdt jeg mig ved en Maanedes Tid Aaret 1891.

Jeg forstod, at han var en Mand, der mente det godt med enhver af sine mange Elever. Han gjorde Opholdet ved Skolen saa billigt, som han kunde det, i den velmente Hensigt at hjælpe flittige unge Mennesker frem til en hæderlig og nyttig Livsstilling. Han gav gode Raad og Formaninger ud til lalle Eleverne stadigt ved Andagterne i Skolens Forsamlingsaal. Han var ganske duelig til at under vise og overordentlig arbejdsom.

I Barndomstiden saa det mørkt ud for Clemmons. Begge hans Forældre var døde, da han var 7 Aar gammel. To Aar senere blev han sat i Huset hos en Farmer for at opdrages. Han blev forpligtet til at blive der, til han var 21 Aar gammel. Naar han naaede denne Alder, skulde han have et Sæt Klæder, en Hest, en Sædel og et Bidsel til Hesten. Han blev træt af at vente derpaa, og da han var 16 eller 17 Aar gammel, gjorde han Akkord om, at han skulde faa sin Frihed, naar han fik „cleared“ 40 Acres Land med Skov paa og fik dette indhegnet i 4 Afdelinger, hver paa 10 Acres. Dette naaede han at faa gjort, 6 Maaneder før han fyldte sit 21. Aar.

Skolegang havde han kun faaet ganske lidt af, kun to Maa-

neder om Aaret. Da han blev sin egen Herre, passede han godt paa de Penge, han tjente og brugte dem til at betale for Ophold paa Valpraiso Normalskole i Indiana. Han tog et fuldt Kursus. Siden studerede han ved Universitetet i Indiana.

Da han havde fuldendt sin Uddannelse, kom han til Tipton, Indiana og blev Skolesuperintendent. 30 Aar gammel kom han til Fremont, Nebr., i 1886 for at tage mod en Lærerpost ved Normalskolen der. Han syntes ikke om denne Post, og han tog mod en Stilling som Lærer ved Byens Skoler et Aar. Siden gik han til Ponca, Nebr., som Superintendent for en Termin. I Juni 1888 blev han Ejer og Bestyrer af Normalskolen i Fremont, Nebr., Denne Skole har under hans Ledelse haft utrolig Fremgang.

Han plejede at indprente sine Elever, at Virksomhed, Redelighed og Sparsommelighed leder til Fremgang.

Han var født i Madison County, Ohio, den 6. April 1856. Hans Forældre var af engelsk og tysk Herkomst.

Da han var 29½ Aar gammel, blev han gift med Dell U. Harding fra Indiana.

Hvor mange, mange andre unge Mænd har ikke haft meget bedre Betingelser, hvad Lejlighed til Skolegang i Barndomstiden, og hvad Pengemidler angaar, end Clemmons havde, og dog har han ved Flid, Redelighed og Sparsommelighed naaet at blive til større Nytte i sit Liv end disse.

Han var Medlem af Kongregationalistkirken, og fra denne fandt en Begravelsesceremoni Sted Søndag Eftermiddag den 11 Januar, hvorefter Liget sendtes til Tipton, Indiana, for at jordfæstes. Derfra er hans Enke, og der havde han selv sin første Virksomhed som Skolemand.

Den 26. Januar 1920.

Davenport, Iowa.

Som bekendt afholdes Iowa Kredsmødet i Davenport dette Aar. Og vi knytter Forhaabninger til og ser hen med Forventning mod dette Møde. Gud give, at det maa tjene til, at endda nogle faa Mennesker kunde vaagne op af deres Syndesøvn. For, sandelig dette trænges der til her.

Folk, som saa smaat har tænkt paa at komme til Kredsmødet her, kunde maaske interessere sig for at høre lidt om Davenport og dens Beliggenhed. Forretningsskolen af Byen eller da den væsentligste, optager de 5 a 6 Gader nærmest Floden for en Længde af 8 a 10 „blocks“.

Derefter begynder en gradvis Højning af Terrænet. Residensdelen af Byen ligger smukt bygget paa en Terrasse, hvorfra der er en herlig Udsigt ud over de to Nabobyer Rock Island og Moline. Paa en Ø i Mississippi, midt imellem de 3 Byer ligger vistnok U. S. største Arsenal. Under Krigen var her beskæftiget ca. 14,000 Mennesker. Nu er der dog vistnok kun knapt det halve af dette Antal. Man fabrikerede der lige fra de mindste til de allerstørste Ting, som blev brugt i Armeen. Fra Potter og Pander til Kanoner og disse hersens „tanks“.

De tre Byer tilsammen kaldtes med eet Navn „the Tri-Cities“ Nu er der imidlertid en By, som hedder East Moline. Den er i de senere Aar vokset saa meget, at Offentligheden vistnok har besluttet, at den fortjener Anerkendelse. Saa man siger nu i Stedet for „the Tri-Cities“ the Quad-Cities.

Haabende ikke at trætte Læsere, saa kan jeg ikke slutte min Beskrivelse her. For der er nemlig en femte By ovre paa vor Side af Floden, d. v. s. Iowa Siden. Grænsende mod Øst og til dels sammenbygget med Davenport ligger Bettendorf, Her